

ROMANTIZMUS V SLOVENSKEJ LITERATÚRE

Andrej Sládkovič - MARÍNA

Prvý vytvoril ucelené básnické skladby. Počas štúdií v Banskej Štiavnici pôsobil ako vychovávateľ v rodine Pišlovcov, kde sa zamiloval do Márie. Zo šťastia a sklamaní básnikovej lásky vzniklo jeho najslávnejšie dielo, básnická skladba Marína. Je to spev o láske, kráse a mladosti. Láska k vlasti a láska k žene splyvajú u Sládkoviča v jedno.

Obsah

Skladba sa dá rozdeliť na dve časti. V prvej autor vyjadruje túžbu po kráse a spomína na dni plné lásky. Stelesnením krásy je preňho jeho Marína. Láska k dievčine sa postupne prelína s láskou k vlasti.

*„Vlast' drahú ľúbiť v peknej Maríne,
Marínu drahú v peknej otčine,
a obe v jednom objímať!“*

Ďalšie strofy už vyjadrujú smútok, pretože básnik Marínu stráca. Druhá časť má spoločenský charakter. Básnik ospevuje mladosť, ktorú nechápe ako fyzický vek, ale ako stav duše.

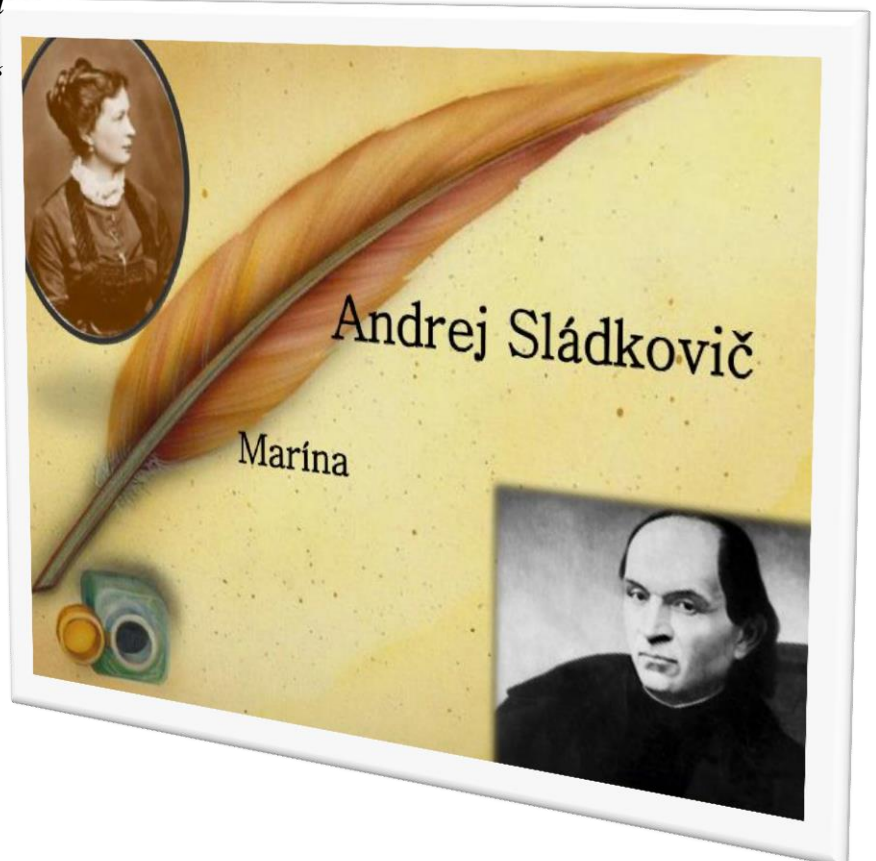
„A čo je mladosť? – Dvadsaťpäť rokov?“

...

*Mladosť je túžba živá po kráse,
je hlas nebeský v zemskom ohlase...“*

Marína sa mení na vílu, ktorá vábi básnika do Hrona. On však premôže žiaľ a zvíťazí v ňom túžba po živote. Záver nevyznie tragicky, dominuje spomienka na krásnu lásku, ktorá nemá konca.

*„Ale tie hviezdy predsa svietili
a pekný život tie kvety žili
a diamant v hrude nezhnije!“*

DETVAN

Je lyrickoepická básnická skladba. Skladá sa z 5 spevov: Martin, Družina, Slatinský jarmok, Vohľady, Lapačka.

Dej sa odohráva v 15.str. za vlády kráľa Matiaša. Autor v diele vyzdvihuje krásy slovenského ľudu a prírody. Idealizuje Martina a Elenu ako symboly hodnôt ľudu.

Obsah

V úvode Sládkovič predstavuje hlavného hrdinu, detvianskeho mládencu Martina Hudcovie: zachytáva jeho narodenie, premenu z dieťaťa na mládencu, jeho záluby. Martin zabije kráľovského sokola. Jeho milú – Elenu unesú zbojníci. Martin ju vyslobodí. Dej pokračuje na slatinskom jarmoku, ktorý navštíví aj kráľ Matiaš. Martin sa ospravedlní, že mu zabil sokola. Za statočnosť a zabitie zbojníka ho kráľ odmení – dá mu koňa a postroj. Kráľ navštíví Elenu, presvedčí sa, že je verná Martinovi a hodná jeho lásky. V závere chce kráľ získať Martina do svojho Čierneho pluku. Martin súhlasí s podmienkou, že si ponechá kroj, vrkoče, valašku, fujaru – je to vyjadrenie jeho lásky k národu a hrdosti na pôvod.

